

হাসা কালিৰ কোচেই আজিৰ ৰাজবংশী

*জাজাং কামা কোচ

বৰ্তমান আসামত কোচ-ৰাজবংশী আৰো পশ্চিমবঙ্গত ৰাজবংশী বুলি জানাজাত মানসিগিলানেৰ অতীত পৰিচয় যে ‘কোচ’ আছিল তাৰে কিছুগিলান প্ৰমাণ পাওয়া যায়। কিন্তু সেই প্ৰমাণগিলান প্ৰত্যক্ষ নাহা পৰোক্ষভাবে থাকা বাদে ঐ তথ্যগিলানেৰ যথাযত আলোচনা বা বিশ্লেষণেৰ প্ৰয়োজন।

১৮৩৭ চনত প্ৰকাশিত মাৰ্টিন সাহাবেৰ এখন প্ৰতিবেদন যেইখানত কওয়া হৈছে যে.....In the sanskrita language of the tantras, the Koch are called Kuvacha, and by their neighbors the Kacharis they are call Hasa (Martin. Eastern India. Page-538:1837 Vol-V).

মানে সংস্কৃত ভাষাৰ তন্ত্ৰগিলানত কোচক ‘কুয়াচ’ আৰো স্থানীয় কাচাৰীগিলানে কোচগিলানক ‘হাসা’ বুলি কয়।

সেই একে কাথা বিস্তাৰিত ভাবে ব্ৰাইন হড্‌ছন সাহাবেও কয়া গেইচে.....They are call Kuvacha in tantra just named Hasa by the Kacharis or Bodos of Assam, kamal by the Dhimals and Koch by the Mech or Bodos of Mechi (Hodgson B.H., Easy First on Koch Bodo and Dhimal. Page-145:1847)। অৰ্থাৎ তন্ত্ৰগিলানত কুয়াচা বা কুয়াচ বুলি কয় আৰ আসামেৰ কাছাৰী বা বড়োগিলানে হাসা বুলি কয়। মেচী নদীৰ পাৰেৰ ধিমালগিলানে কয় কমল আৰো মেচ বা বড়ো গিলানে কয় কোচ। উল্লেখ্য যে ঐতিহাসিক কাল থাকি কোচ, মেচ আৰো থাৰু জনজাতিৰ লোকে একে সাথে বসত কৰি আছে। এইক্ষেত্ৰত বড়োগিলানে কোচক হাসা বুলি কওয়াত একটা প্ৰশ্নৰ উদয় হয়। ঐটা হৈল যে হয়তো মেচী নদীৰ পাৰেৰ মেচ আৰো আসামেৰ বড়োকাছাৰী একে জাতি নাহয়। কাৰণ মেচী নদীৰ পাৰেৰ মেচগিলানে কোচক কোচ বুলিয়ায় কৈছে, আথচ আসামেৰ বড়ো-কাছাৰী গিলানে কোচক হাসা বুলি কয়। হাসা শব্দৰ অৰ্থ বড়ো ভাষাত ভূমিপুত্ৰ। হাসা শব্দটা আসিছে হা নি ফিসা থাকিয়া। বড়ো ভাষাত ইয়াৰ অৰ্থ ভূমিপুত্ৰ। যেমন দাও নি ফিসা= দাওসা, বড়ো নি ফিসা= বড়োসা তেমনেই হা নি ফিসা= হাসা। মেচী নদীৰ পাৰেৰ মেচগিলান ঐঠাকাৰ পুৰানা অধিবাসী ঐতানে কোচক কোচ বুলিয়ায় কয় কিন্তু আসামেৰ বড়ো-কাছাৰীগিলান কাছাৰ থাকিয়া প্ৰব্ৰজন কৰি এই অঞ্চলত আসিছে। সেইবাদে এই অঞ্চলত আগেৰ থাকি বসত কৰা কোচ গিলানক যেলা নাগাইল (লগ) পাইছিল সেইসময়ত উমায় কোচগিলানক ভূমিপুত্ৰ বা হাসা বুলি সম্বোধন কৰিছিল। বড়ো-কাছাৰী গিলানে যে প্ৰব্ৰজন কৰি এই অঞ্চলত আসিছে এই বিষয়ে ডা° ফ্ৰান্সিচ বুকানন হেমিলটনেৰ মন্তব্য হৈল.....The Kachharis from a tribe, of which a few families are settled in two Eastern divisions of this district, and a great many in the lower hills of Bhotan, an in Assam. Indeed they allege that their prince was sovereign of that country, when it was invited by its present rulers, and he still retains the sovereignty of a considerable extent of hilly country south from Asam, and east from silhet(Cachar R). it is perhaps from his territory that they derive the

name usually given to them, for my informants say that the proper name of the people is Boro. Although long separated from their prince, and scattered through dominions of more powerful sovereign, they allege that they still retain their loyalty and every year contribute to give him to support, its family wherever settled, gives from one to five rs. Which are collected by persons regularly deputed from Kachhar the number of families in this districts may be about 200.

আসামেৰ বড়োগিলান যে অঞ্চলটাত প্ৰব্ৰজন কৰি আসিয়া আগেৰ থাকি বসত কৰা কোচগিলানক হাসা বুলি কয় সম্প্ৰতি ঐঅঞ্চলটাকে নিজেৰ ঐতিহাসিক গৃহভূমি বুলিয়া পৃথক বড়োলেণ্ড দাবী কৰি আছে। কিন্তু ঐতিহাসিক দলিলে কয় এই অঞ্চলত বড়োগিলান প্ৰব্ৰজনকাৰীহে। নিখিল বড়ো ছাত্ৰ সন্থা (ABSU) ৰ ‘Why separate State?’ পুস্তিকাখানত কেন্দ্ৰীয় সৰকাৰক বড়ো কাচাৰী ৰাজ্যৰ ইতিহাস সম্পৰ্কে কৰাৰ যায়া কাচাৰী সভ্যতাৰ স্বাক্ষৰ হিচাবে Dr. S.K. Bhuyanৰ উদ্ধৃতি দিয়া লেখিছিল- “According to him The kingdom Cachar or which Tamrodhwaaj Narayan was the ruler in the reign of swargodeo Rudra singha and Govinda Chandra at the time of British occupation is only one of the numerous states brought to existence by political generous of Kachari people. Because the name, after which the district is called at present the time the superficial observer is led to suppose that the habitant of Kacharis is ‘Cachar’ and that is only in ‘Cachar’. That the Kacharis experimented in the arduous task of state building”

বৃটীছ দলিলগিলাৰ মতে আসামেৰ বড়ো-কাছাৰীগিলানে কোচগিলানকহে হাসা বুলি কয়। কিন্তু সম্প্ৰতি যে বড়ো-কাছাৰী গিলানে ৰাজবংশী বা কোচৰাজবংশী গিলানক ‘হাসা’ বুলি কওয়া পৰিলক্ষিত হয়। ইয়াৰ অৰ্থ পৰিস্কাৰ যে কোচগিলানে পৰবৰ্তী সময়ত ৰাজবংশী নাম নিছে। ৰাজবংশীগিলানক যে বৰ্তমান হাসা বুলি কয় এই সম্বন্ধে সাহিত্যিক ৰঘুনাথ চৌধৰী বাহেৰ ভাষ্য.....বড়োগিলানে কোচ-ৰাজবংশীগিলানক হাসা বুলি কয়, মুছলমানক বাঙ্গাল, বাঙালীক বাঙ্গালী, কলিতাক খলতা, ছাওতালত সানঠাল, ভূটিয়াক গঙ্গা আৰো নেপালীক নেফাল বুলি কয়। ঠিক বিয়াৰ গানতো বড়োগিলানে হাসাক কাথা উল্লেখ কৰে.....

দাগাবহুঁ আয়ে দাগাবহুঁ

জিংগা দাছি আয়ে জিংগা দাছি।

হাসা হৌবানৈ হৰাথে

গংগা হৌবানৈ হৰাথে।

অৰ্থাৎ, নাকান্দিবি আঈ নাকান্দিবি চিন্তা নাকৰিবি তোক আমৰা হাসা (কোচ-ৰাজবংশী) ৰ লগত বিয়াও দেংনাই আৰো গংগা (ভূটীয়া) ৰ লগতো বিয়া দেংনাই।(আশাৰ বাতি আলোচনী, মাড়েয়া দিলীপ কুঃ ৰায়, প্ৰথম বছৰ তৃতীয় সংখ্যা, মে ১৯৯৯, শক্তি আশ্রম কোকৰাঝাৰ পৃষ্ঠা নং ৭-৮)।

ৰাজবংশী গিলানক যে হাসা বুলি কয় এই কাথা সাহিত্যিক পেঞ্চনাৰ প্ৰয়াত যামিনী কুমাৰ বৰুয়া বাহেও কয়া গেইচে। উমাৰ মতে.....কথা হৈল যে আমা একটা প্ৰাচিন জাতি আমা এতেকাৰ থলুয়া মানুস। কোকৰাঝাৰ জিলাত আগতে কোচ-ৰাজবংশী আৰ বড়ো জাতিৰ বাহিৰে অন্য জনগোষ্ঠীৰ মানুস নাছিল বৃটীছ শাসন আৰম্ভ হোয়াৰ লগে লগে হে অন্য মানুসেৰ আগমন হয়। যেলা এতে কোচ-ৰাজবংশী আৰ বড়ো জনগোষ্ঠীৰ বাহিৰে অন্য জনগোষ্ঠী নাছিল

সেলা বড়োগিলানে কোচ-ৰাজবংশীগিলানক হাসা বুলি কৈছিল ।.....হাসা মানে ভূমিপুত্ৰ হয় আমা এতেকাৰ ভূমিপুত্ৰ
(হাউস আলোচনী, ছষ্ঠ বছৰ প্ৰথম সংখ্যা, ২০১৬ পৃষ্ঠাঃ- ১৫) ।

অতীতেৰ কোচ জনগোষ্ঠীয়েই যে আজি ৰাজবংশী নামে পৰিচয় দিয়া আছে ইয়াৰ বহুতো তথ্য সিদাসিদি
পাওয়া নাযায় । অথচ তথ্যগিলাৰ বিশ্লেষণ কৰিলে সৌত্যটাৰ উদিশ পাওয়া যায় । মেচী নদীৰ পাৰে কোচগিলান
বৰ্তমানে বেছিভাগে ৰাজবংশী হৈছে । সেইবাবে ঐগিলান জাগাত এলা কোচ মানুস খুজিয়া পাওয়া টান ।

<http://www.kochpeoples.com>